

KORRALDUS

26.06.2026 nr DM-136730-4

Ratla uuringuruumi üldgeoloogilise uurimistöö loa nr YGUL/527263 andmine

1. OTSUS

Arvestades punktides 2 ja 3 toodut ja võttes aluseks maapõueseaduse § 26, keskkonnaministri 30.09.2020 määruse nr 47 "Keskkonnaameti põhimäärus" lisa 13 punktid 2.1 ja 2.5.4 ja Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/232 "Keskkonnaameti teabehalduse kord" punkti 4.3 ning tuginedes Verston Eesti OÜ taotlusele otsustab Keskkonnaamet:

1.1. Anda ettevõttele Verston Eesti OÜ üldgeoloogilise uurimistöö luba nr YGUL/527263 Ratla uuringuruumi kehtivusajaga 5 aastat.

1.2. Lisada antavale uuringuloale järgmine täiendav tingimus:

1.2.1. Puuraukude rajamine ei ole lubatud elupaigatüübis liigirikkad madalsood (Natura kood 7230).

1.3. Käesolev korraldus jõustub teatavakstegemisest.

2. ASJAOLUD

Verston Eesti OÜ (registrikood 11947047, aadress Pärnu tn 128, Paide linn, Paide linn, Järva maakond, Eesti) esitas 29.05.2026 Ratla uuringuruumi üldgeoloogilise uurimistöö loa taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 29.05.2026 nr DM-136730-1; edaspidi *uurimistööluba*).

Verston Eesti OÜ taotleb üldgeoloogilise uurimistöö luba Ratla uuringuruumis. Uuringuruum pindalaga 23,94 ha asub Saaremaal Ratla külas riigile kuuluval Kuressaare metskond 661 (tunnus 40301:001:0414, sihtotstarve maatulundusmaa 100%). Riigivara valitseja on Kliimaministeerium ning volitatud asutus on Riigimetsa Majandamise Keskus.

Uuringuruumis on maapinna kõrgus vahemikus 11,8 - 15,6 m. Üldgeoloogilise uurimistöö eesmärk on killustikuks sobiva karbonaatkivimi otsing. Materjali vajatakse teede ja rajatiste ehitamiseks, korrashoiul ja remontimisel.

Uuringuala ei jää ühelegi kaitsealale, hoiualale, püsielupaika ega kaitstava looduse üksikobjekti

kaitsevööndisse.

Uuringualale jääb loodusdirektiivi elupaigatüüp liigirikkad madalsood (Natura kood 7230), mis on EELISesse kantud 2012. aastal. Arvestades, et elupaigatüübi 7230 puhul loetakse inventeerimisandmed ajakohaseks 30 aasta jooksul alates inventuuri tegemisest, on ka antud elupaigatüübi info ajakohane.

Elupaigatüüp 7230 hõlmab liigirikkamat osa madalsoodest, mis enamasti toituvad lubjarikkast põhjaveest. Valitsevad madalakasvulised tarnad ja pruunsamblad, rohkesti leidub lubjalembeseid liike, teiste seas käpalisi. Eestis hõlmab see elupaigatüüp ka liigirikkaid soostuvaid niite.

Uuringualast u 100 m kaugusele jääb III kaitsekategooria samblikuliikide lumi-nuisambliku (*Sclerophora pallida*) ja hariliku kopsusambliku (*Lobaria pulmonaria*) EELISesse kantud elupaik. Mõlemad nimetatud liigid kasvavad vanadel laialehistel puudel ja vajavad kasvamiseks varjulist või poolvarjulist puistut.

Uuringualast 180-190 m kaugusele jääb projekteeritav Ratla looduskaitseala. Projekteeritava kaitseala eesmärgiks on piirkonna väärtuslike metsade kaitse. Kuna projekteeritav kaitseala ei jää uuringualale, siis puuduvad tegevusel mõjud kavandatava kaitseala kaitseväärtustele.

Geoloogilise ehituse selgitamiseks ja proovide võtmiseks tehakse uuringuruumis puuraugud. Puuraugud tehakse roomikutel puurmasinaga. Planeeritud on kuni 4 puurauku kuni 30 meetri sügavuseni. Aluspõhja kivimitel lasuvate pinnakatte setendite paksuse ja leviku määramiseks tehakse vajadusel kuni 5 m sügavused kaevandid roomikekskavaatoriga. Kaevandeid tehakse eeldatavalt kuni 8 punktis. Puurauke ja/või kaevandeid teedele ega teede kaitsevööndisse ei rajata. Puuraukudest võetud materjali kirjeldatakse, fotografeeritakse ja proovitakse. Proovidest valmistatakse laboris killustik, millest tehakse purunemiskindluse ja külmaskindluse katsed. Puuraugud suletakse koheselt Keskkonnaministri 07.04.2017 määruse nr 12 nõuete kohaselt. Uuringu teostamisel lähtutakse Keskkonnaministri 17.12.2018 määrusest nr 52.

Uuringu teostaja on Verston Eesti OÜ (registrikood 11947047, aadress Pärnu tn 128, Paide linn, Paide linn, Järva maakond, Eesti). Taotletava loa kehtivusaeg on 5 aastat.

Uuringu läbiviimisel peetakse kinni nii keskkonnakaitselistest kui ka tööohutusalastest nõuetest. Uuringupuuraukude rajamisel kasutatav tehnika on korras ning läbinud perioodilised ülevaatused. Kui peaks sattuma maapinnale kütust või õli, siis selle eemaldamiseks kasutatakse olemasolevaid reostusetõrje vahendeid. Ka ei teki uurimistööga keskkonnaohtu või -riski põhjustavat müra ning vibratsiooni, kuna puuraukude rajamisega kaasnev vähene müra ja vibratsioon on lühiajaline ning lokaalne. Puuraukudest laboritöödeks võetud proovid antakse pärast nende katsetamist üle jäätmekäitlejale. Seega ei teki uuringu käigus jäätmeseaduse mõistes kaevandamisjäätmeid. Uuritud maa korramise täpsustatud nõuded ja kord on kehtestatud Keskkonnaministri 07.04.2017 määrusega nr 12. Nimetatud määrusest lähtutakse ka planeeritava uuringu puhul.

3. KAALUTLUSED

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 4 järgi on üldgeoloogiline uurimistöö maapõue geoloogilise ehituse selgitamise eesmärgil tehtav teadusuuring või geoloogiline töö. MaaPS § 17 lõike 1 järgi on üldgeoloogiline uurimistöö lubatud uurimistöö loa alusel, välja arvatud selline üldgeoloogiline uurimistöö, kus välitöid ei ole kavandatud või need piirduvad looduslike või tehispaljandite kirjeldamisega ning kivimi uurimiseks paljandist või puursüdamikust võetud kivimi tükkide või maapinnalt kivististe kogumisega. MaaPS § 27 järgi esitatakse üldgeoloogilise uurimistöö loa saamiseks loa andjale taotlus. MaaPS § 26 kohaselt annab üldgeoloogilise uurimistöö loa Keskkonnaamet.

MaaPS § 29 kohaselt toimub avatud menetluses üldgeoloogilise uurimistöö loa andmine maavara otsinguks. Antud juhul ei taotleta üldgeoloogilise uurimistöö luba maavara otsingu eesmärgil, seega ei lahendata üldgeoloogilise uurimistöö loa taotlust avatud menetluses.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS ja keskkonnaministri 09.01.2020 määruses nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ (edaspidi *määrus nr 1*).

Üldgeoloogilise uurimistöö loa taotlust on kontrollinud MaaPS § 27 lõike 2 alusel maardlate nimistu volitatud töötleja, Eesti Geoloogiateenistus 03.06.2026 kiri nr 13-1/26-843 (KOTKAS 03.06.2026 nr DM-136730-2).

MaaPS § 27 lõike 3¹ alusel teavitab loa andja üldgeoloogilise uurimistöö loa taotlusest viivitamata uuringuruumi ja selle teenindusala asukoha riigivara valitseja volitatud asutust, selle puudumise korral riigivara valitsejat, ja riigi kinnisvararegistris registreeritud kinnisasja kasutusõigust omavat isikut.

Keskkonnaamet teavitas uurimistöö taotlusest 16.06.2026 kirjaga DM-136730-3 Riigimetsa Majandamise Keskust.

MaaPS § 35 lõike 2 punkt 1 sätestab, et üldgeoloogilise uurimistöö loa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Verston Eesti OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri andmed seisuga 26.06.2026).

MaaPS § 28 lg 5 kohaselt tuleb juhul, kui uurimistöö või uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ja jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse jäätmeseaduse §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Loa taotluse kohaselt uuringute käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava vajalik.

MaaPS § 17 lg-te 3 ja 4 järgi võib üldgeoloogilist uurimistööd ja geoloogilist uuringut korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik. Üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloa alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 p 1 kohane tegevusluba.

Uuringu teostaja on Verston Eesti OÜ.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi määrus nr 224) ja KeHJS § 6 lõikes 2¹ viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeval pärast KeHJS § 61¹ lõikes 1 loetletud teabesaamist. Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõigete 3 ja 4 ning määruse alusel ei ole antud juhul KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ning KMH vajalikkuse kaalumine.

Kuna tegemist ei ole avatud menetlusega, ei avaldanud Keskkonnaamet üldgeoloogilise uurimistöö loa menetluse algatamise teadet ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Üldgeoloogilise uurimistöö loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Üldgeoloogilise uurimistöö luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Üldgeoloogilise uurimistöö loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja. Keskkonnaametile teadaolevalt puuduvad antud menetluses MaaPS §-s 35 sätestatud üldgeoloogilise uurimistöö loa andmise keeldumise alused. Kuna ei ole tegemist avatud menetlusega, ei pane Keskkonnaamet avalikkusele tutvumiseks välja õigusakti eelnõud koos asjasse puutuvate oluliste dokumentidega ega avalda vastavat teadaannet ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Uuringualale jääb loodusdirektiivi elupaigatüüp liigirikkad madalsood (Natura kood 7230).

Riigikohus on oma 14.03.2024 otsuses 3-20-1657^[1] leidnud, et Keskkonnaamet on kaevandamisloa andmisest keeldumise põhjendatust hinnanud ebatäielikult, jättes seejuures arvestamata mõjud üleriigiliselt liigi või elupaigatüübi soodsa seisundi tagamisele. Kohtu hinnangul tuleks kumulatiivsete mõjude olulisuse välistamiseks arvestada ka elupaikade üleriigilist kumulatiivset kadu.

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (KeÜS) § 52 lg 1 p 6 alusel peab Keskkonnaamet keelduma loa andmisest kui tegevusega kaasneb keskkonnoaht, mida ei ole võimalik vältida, välja arvatud juhul, kui huvi keskkonnaloa andmiseks on ülekaalukas ja tegevusel puudub mõistlik alternatiiv ning on võetud ohu vähendamise meetmed.

Looduskaitse seaduse (LKS) § 3 lg-st 1 tulenevalt loetakse elupaiga seisund soodsaks, kui selle looduslik levila ja alad, mida elupaik oma levila piires hõlmab, on muutumatu suurusega või laienemas. Eesti esitas 2025. aastal Euroopa Komisjonile [loodusdirektiivi aruande](#), mis hõlmas perioodi 2019-2024. 2025. a aruande järgi on liigirikaste madalsoode üle-eestiline seisund halb ning see ei ole paranenud võrreldes eelmise aruandlusperioodiga (2013-2018). Seega tuleb vältida igasugust tegevust, mis elupaigatüübi pindala ja seisundit halvendaks, sõltumata sellest, kas tegemist on kaitstaval alal asuva elupaigatüübiga või mitte.

Puuraukude rajamine, sh selle tegevuse käigus raskete masinatega soosal liikumine ja aukudest eemaldatava materjali kandumine elupaigatüübile mõjutab negatiivselt elupaigatüüpi, kahjustades nii otseselt pinnast ja taimestikku kui mõjutades potentsiaalselt ka pinnavee liikumist alal.

Eeltoodust tulenevalt lisab Keskkonnaamet Ratla üldgeoloogilise uuringu loale järgneva kõrvaltingimuse:

1. Puuraukude rajamine ei ole lubatud elupaigatüübis liigirikkad madalsood (Natura kood 7230).

Uuringualast u 100 m kaugusele jääb III kaitsekategooria samblikuliikide lumi-nuisambliku ja hariliku kopsusambliku EELISesse kantud elupaik.

LKS § 55 lg 8 kohaselt on keelatud III kaitsekategooria taimede, seente ja selgrootute loomade hävitamine ja loodusest korjamine ulatuses, mis ohustab liigi säilimist selles elupaigas.

Kuna uuringuala jääb väljapoole kaitsealuste samblikuliikide elupaika ning puuraukude tegemine ei mõjuta eeldatavalt selle metsaosa seisundit, kus samblikud kasvavad, ei ole kaitsealustest samblikest vajalik lähtuvalt täiendavate tingimuste seadmine geoloogilistele uuringutele.

MaaPS §-s 35 sätestatud üldgeoloogilise uurimistöö loa andmise keeldumise alused puuduvad. Üldgeoloogilise uuringu käigus planeeritud tööd on kooskõlas MaaPS § 19 lg-ga 2.

Haldusmenetluse seaduse § 40 lg 1 sätestab, et enne haldusakti andmist peab haldusorgan andma menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Sama §-i lg 3 p 3 sätestab, et haldusmenetluse võib läbi viia menetlusosalise arvamust ja vastuväiteid ära kuulamata, kui asja ei otsustata selle menetlusosalise kahjuks.

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid?asjaNr=3-20-1657/78>

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule

halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Siret Punnisk

juhataja

maapõuebüroo

Lisa: Üldgeoloogilise uurimistöö luba

Teadmiseks: Eesti Geoloogiateenistus, Riigimetsa Majandamise Keskus, Saaremaa
Vallavalitsus

Liisa Ikkonen

spetsialist

maapõuebüroo